

Kristus tentýž včera, dnes a navěky / Židům 13, 8; čtení: Žd 13, 1 – 9 a / Nový rok 2026

Bratři a sestry, patří k našemu lidskému životu, že se měníme. Jsou proměny, které jsou přirozené a navíc žádoucí. Třeba když se z dítěte stává dospělý člověk, je to velká, bouřlivá změna, která automaticky přijde – vždyť nikdo nezůstane dítětem navždycky. Pak se taky během svého života člověk vyvíjí a mění tak, že zraje a roste osobnostně a profesně. I to je změna nutná a přirozená, na které závisí mnoho věcí, včetně fungování společnosti. Podobně je tomu v oblasti duchovního života. Ani tam nejsme hned zralými osobnostmi, ale rosteme a vyvíjíme se. Pakliže by kdo chtěl tento proces popírat a namísto toho by si myslel, že je ihned zralým křesťanem, svědčilo by to spíše o opaku a často se stává, že taková víra spíše vyhasíná.

Pak jsou ale při nás lidech někdy patrné takové změny, které spíše překvapí nemile a zaskočí. To když třeba vidíme, jak se z prima člověka najednou stane kdosi jiný. Kdysi byl otevřený a přátelský s ochotou kdykoli pomoci nyní je uzavřený do sebe a zaměřený na své vlastní úspěchy a pohodlí. Kdysi měl čas na kohokoli kdykoli, nyní nemá čas na nikoho nikdy. Když někdo přičichne k politice nebo ke světu velkého byznysu, tak nějak automaticky čekáme, že se takový člověk změní a možná je skutečně výjimkou, když se to nestane.

Těch příčin té naší lidské změny k horšímu bývá mnoho a apoštol jmenuje ve 13. kapitole epístoly Židům některé z nich. Četli jsme na straně jedné, k čemu všemu dobrému pisatel vybízí. Zastavme se ale dnes raději u toho, před čím varuje.

Jednak je to láska k penězům, ale taky třeba to, že nás ovládnou evangeliu cizí nauky a učení. Kraličti mají krásně: Učením rozličným a cizím nedejte se točiti. Ať vás zkrátka neodnese někam mimo. Obojí je něco, co s lidmi dělá obrovské divy, ale divy v uvozovkách. To, že peníze dovedou lidi zkazit, ví i ostatní bibliční pisatelé. Ale všimněme si, že to nejsou jen peníze samotné, ale láska k nim. Peníze jsou prostředkem k životu a není sporu o tom, že se bez nich neobejdeme. Lze jimi současně taky konat dobro, prokazovat jimi lásku. Ale milovat je samotné, to je špatně. Slovo láska zde jistě není agapé, láska, která se druhému dává, láska která slouží, ale je to spíše dle originálu penězofilství či zlatofilství. Kde se člověk stane penězofilem a dá – li se touto zálibou určovat a vést, tam pak chladne skutečné láska, tam chladnou vztahy, tam se může rozpadnout manželství a rodina, tam bývá ohrožena i víra. Když si člověk začne myslet, že je pro něj vše dosažitelné a že mu svět najednou leží u nohou, tam se ocitá uprostřed obrovského pokušení, kterému je poměrně snadné propadnout. To bývá velká a smutná změna při člověku – když se přestane sklánět před Bohem a začne lpět na tom, co mu Bůh sám dal. Člověk dovede rozbít i to nejcennější, co má. Vždycky je dobré se třeba právě na přelomu roku ptát sebe sama: Nezměnil jsem se nějak takhle k horšímu? Nehrozí mi největší nebezpečí v tom, že se mi příliš dobře daří? Nepohlcuje mě příliš to, že se mi podařilo něčeho dosáhnout? Netáhne mě to někam, kam nechci být tažen? Neláká mě nějaké cizí učení či filozofie? Je to možná trochu jako s alkoholem. Dlouho si člověk může myslet, že jej má pod kontrolou a pak najednou zjistí, že je někde jinde a že se neobejde bez odborné pomoci. I tady je třeba obezřetnosti a neustálé sebekontroly.

Apoštol, který je pisatelem listu Židům, o tom ví svoje. Někdy máme pocit, že příčinou odpadnutí u prvních křesťanů bylo jen pronásledování, které někteří nevydrželi. Ale ono už tehdy to asi mnohdy bylo mnohem prostší. Člověk se prostě přestal z mnoha důvodů na Pána Boha spoléhat.

Když se to nějak takto s námi lidmi zvrtně, velmi často si tu proměnu nejsme ani ochotni připustit. Já jsem přece pořád stejný. A přitom si všichni kolem říkají: Co se to s tím člověkem stalo? Apoštol nemá jinou možnost, nežli vedle té naší lidské proměnlivosti a vrtkavosti postavit jedinou spolehlivou neproměnnou, a to je jedině Ježíš Kristus. On je tentýž včera, dnes i navěky. On jediný se nemění. On jediný zůstává stejný. U něho jediného člověk nemůže být nikdy zklamán. U něho jediného nás nikdy nemůže zaskočit nějaké nepříjemné překvapení. U sebe sama si nikdo z nás být jist nemůže. U Ježíše Krista ano. A tak jako apoštol napíše o tom, v čem se my lidé měníme a jsme nespolehliví, stejně taky napíše, v jakém smyslu je on stále tentýž. V souvislosti s celkem celé epištoly je to Kristova velekněžská role. Velekněz přicházel do chrámu, aby se přimlouval za Boží lid, aby se za něj modlil k Bohu a aby také zástupně za hříchy lidu konal oběti. Důsledkem toho mělo být usmíření Božího hněvu a odpuštění vin. Ježíš Kristus ale není jako lidský velekněz, který byl po čase vystřídán jiným, jakmile se jeho čas nachýlil. On je veleknězem navěky. Jeho velekněžství je jedinečné jednak ve své trvalosti a také v dokonalosti odstranění všeho, co stojí jako překážka mezi člověkem a Bohem. Ježíš Kristus je tentýž včera: to znamená, že se náš Pán za nás přimlouval už za svého pozemského života. V 5. kapitole epištoly to stojí výslovně psáno: „Ježíš za svého pozemského života přinesl s bolestným voláním a slzami obětí modliteb i úpěnlivých proseb Bohu, který ho mohl zachránit před smrtí, a Bůh ho pro jeho pokoru slyšel.“ Už tedy za svého života se za nás Kristus modlil.

Ježíš je tentýž tentýž dnes. I toto dnes se týká jeho velekněžské role, ale již v situaci, kdy je Kristus po pravici svého Otce, kdy je zmrtvýchvstalým a vyvýšeným Pánem. Na jiném místě této epištoly jsme ujistěni, že v něm máme mocného velekněze, který vystoupil až před Boží trůn. On je ten, který má soucit s našimi slabostmi a zakusil všechna pokušení jako my s tím, že se nedopustil hříchu. Proto smíme přistoupit k trůnu milosti a dojít milosrdenství. I dnes to platí. Kristus se za nás přimlouvá před Božím trůnem jako ten, který zná naše slabosti i naše pokušení. Ví jaké to je něčím takovým procházet. Prošel tím vším, ale sám nepodlehł zlému, ale zvítězil nad ním. V tom je naše naděje, že nás naše viny neodloučí od Boha, pakliže se Ježíše Krista vírou přidržíme. Možná že je vám známa stará středověká legenda o svatém Prokopovi, který prý oral s ďáblem. Měl ho zapřaženého do pluhu a poháněl ho křížem, který svíral v pravici. Když budeme mít Ježíše v srdci, když bude základnou našeho života, pak s námi nikdo jiný nebude moci orat ani vláčet; nikdo nás nezapřáhne do svého pluhu, ani ďábel ne.

A konečně zůstává vyznání, že Ježíš Kristus je tentýž až navěky. A opět v tentýž epištole se dočteme, že: „Ježíšovo kněžství nepřechází na jiného, neboť on zůstává navěky. Proto přináší dokonalé spasení těm, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za nás.“ Jeho role přimlůvce je tedy navěky, jeho kněžství bude trvat až do konce a až do konce bude on jediný přimlůvcem za hříchy všech lidí všech generací, které ještě přijdou. Žijeme v čase Boží milosti a díky Kristu to tak bude až do jeho druhého příchodu. Tu Boží milost nám on zprostředkoval, vybojoval, prozápasil i protřpěl.

To je, bratři a sestry základem našeho života. Kristus se od počátku postavil na naši stranu. S tím jej také do našeho světa poslal jeho Otec a díky němu i Otec náš. Nedopustme, aby nás někdo jiný zapřáhl do svého vozíku. Neztraťme přimlůvce před Bohem a našeho jediného Spasitele a jedinou naději. Bez Krista ztrácíme vše a nezůstane nám nic.

Ten uplynulý rok byl plným rokem jedině s Ježíšem Kristem a ten příští bude plný zase jedině s ním. Tak mu zůstaňme věrni i v příštím roce a až do smrti. Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty zůstáváš beze změny, my se měníme. My jsme lidé hříšní, ty ses hříchu nedopustil. My si sami se sebou rady nevíme, ty bereš tuto naši bezradnost na sebe. Prosíme, zachovej nás ve víře navzdory všemu, co nás může táhnout jinam. Amen.*